

Dönem : 22

Yasama Yılı : 2

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 409)

Uzay Cisimlerinin Verdiği Zarardan Dolayı Uluslararası Sorumluluk Hakkında Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/513)

Not : Tasarı Başkanlıkça, Adalet ve Dışişleri komisyonlarına havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

13.1.2003

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/196-279/295

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulunca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Abdullah Gül

Başbakan

LİSTE

<u>Esas No.</u>	<u>Hükümsüz Sayılan Kanun Tasarılarının Adı :</u>
1/262	Türkiye Cumhuriyeti ile Irak Cumhuriyeti Arasında Konsolosluk Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/266	Dünya Turizm Teşkilâtı Tüzüğü'nün Bazı Maddelerinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/267	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/269	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Tadiline İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
1/270	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/273	Uluslararası Sergilere İlişkin Sözleşme ile Sözleşmeye Değişiklik Getiren Uluslararası Sergiler Bürosu Genel Kurul Kararına Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

<u>Esas No.</u>	<u>Hükümsüz Sayılan Kanun Tasarılarının Adı :</u>
1/274	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Turizm İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
1/283	Türkiye Cumhuriyeti ile Litvanya Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Hukukî ve Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/286	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Göç Örgütü Arasında Örgütün Türkiye'deki Hukuksal Durumu, Ayrıcalıkları ve Dokunulmazlıkları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
1/290	Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/293	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/300	Batı Avrupa Birliği, Ulusal Temsilciler ve Uluslararası Görevlilerin Statüsü Hakkında Anlaşmanın, Türkiye Tarafından Batı Avrupa Silâhlanma Örgütü Faaliyetleri ile İlgili Olarak Uygulanması ve Buna İlişkin Mektupların Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
1/308	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/312	Türkiye Cumhuriyeti ile Moldova Cumhuriyeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/319	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/327	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/420	Avda ve Sporda Kullanılan Tüfekler, Nişan Tabancaları ve Av Bıçaklarının Yapımı, Alımı, Satımı ve Bulundurulmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı
1/446	Köy Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ile Aynı Kanuna Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı
1/489	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
1/508	Bir Evlenme Akdine Dayanmayan Birleşmelerin Evlilik ve Evlilik Dışında Doğan Çocukların Düzgün Nesepli Olarak Tesciline İlişkin Kanun Tasarısı
1/511	Türkiye Cumhuriyeti ile Türk Kültür ve Sanatları Ortak Yönetimi Genel Müdürlüğü Arasında Arsa Tahsisi Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/530	Türkiye Cumhuriyeti ile Şili Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/541	Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolünde Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/542	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

<u>Esas No.</u>	<u>Hükümsüz Sayılan Kanun Tasarılarının Adı :</u>
1/555	İzmir Gaz ve Ulaşım Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı
1/557	Taşınmaz Mal Zilyedliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı
1/559	Devlet Mezarlığı Dışında Defnedilen Bazı Devlet Büyüklerinin Mezarları Hakkında Kanun Tasarısı
1/560	Uzman Jandarma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
1/561	Eski Yugoslavya'da İşlenen Bazı Suçların Kovuşturulması Hakkında Kanun Tasarısı
1/565	Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
1/568	Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
1/569	Jandarma Teşkilât, Görev ve Yetkileri Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
1/570	Kimlik Bildirme Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde ile Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı
1/571	Jandarma Teşkilât, Görev ve Yetkileri Kanununa Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı
1/572	Jandarma Teşkilât, Görev ve Yetkileri Kanununa İki Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı
1/573	Uzman Jandarma Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı
1/579	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Çalışma Örgütü Arasında Uluslararası Çalışma Örgütünün Ankara'daki Ofisi İçin Yer Tahsisine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
1/591	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/598	Akdeniz'de Tehlikeli Atıkların Sınırlanması Hareketleri ve Bertarafından Kaynaklanan Kirliliğin Önlenmesi Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/600	Su Ürünleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
1/605	Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı
1/613	Ev Hayvanlarının Korunmasına Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
1/626	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu ve İşleyişi Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/648	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Devleti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/649	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/653	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna ve Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Ankara ve Saraybosna'da Diplomatik Temsilciliklerinin Yerleşimine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
1/654	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı

Esas No. Hükümsüz Sayılan Kanun Tasarılarının Adı :

- 1/655 Özel Karayolu Taşıtlarının Geçici İthaline Dair Gümrük Sözleşmesi Değişikliklerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
- 1/665 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/666 Türkiye Cumhuriyeti ile Türkmenistan Cumhuriyeti Hükümetleri Arasında Ankara ve Aşkabad'da Diplomatik Temsilciliklerin Yerleşimine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/667 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti Arasında Belbaşı Tesisinin Kapanması ve Yeni Bir Sismik Araştırma İstasyonunun Faal Hale Getirilmesi ile İlgili Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/671 Türkiye Cumhuriyeti ile Hindistan Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/680 Devlet Memurları Kanunu ile Kamu İktisadî Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı
- 1/683 Türkiye Cumhuriyeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Hükümetleri Arasında Ankara ve Duşanbe'de Diplomatik Temsilciliklerinin Yerleşimine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/687 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin ve Eki Sağlık Bakımı Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/688 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/732 Telsiz Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı
- 1/735 Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Hukukî, Ticarî ve Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/746 Uzman Jandarma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
- 1/749 Karayolu Taşımacılığında Çalışma Saatleri ve Dinlenme Sürelerine İlişkin 153 Sayılı Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
- 1/750 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fas Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/761 Birleşmiş Milletler Hazır Barış Gücü Düzenlemeleri Sistemine Katkılar Hakkında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Birleşmiş Milletler Arasında Ortak Niyet Beyanının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/766 Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
- 1/771 Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Birleşik Meksika Devletleri Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

<u>Esas No.</u>	<u>Hükümsüz Sayılan Kanun Tasarılarının Adı :</u>
1/778	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadeniz'in Kirliliğe Karşı Korunması Komisyonu Arasında Merkez Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/783	Emniyet Teşkilâtı Uçuş Hizmetleri Tazminat Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
1/785	Vatandaşlık Belgesi Verilmesine İlişkin Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
1/786	Kişi Halleri Konusunda Milletlerarası Karşılıklı Bilgi Verilmesine İlişkin Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
1/787	Ahvali Şahsiye Belgelerinde Yer Alan Bilgilerin Kodlanmasına İlişkin Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
1/788	Yaşam Belgesi Verilmesine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
1/799	Ahvali Şahsiye Cüzdanlarının Tanınmasına ve Güncelleştirilmesine İlişkin Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
1/802	Türkiye Cumhuriyeti ile Çek Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/803	Türk Polis Teşkilâtını Güçlendirme Vakfı Kanunu Tasarısı
1/804	İçişleri Bakanlığı Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı
1/810	Uzman Jandarma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
1/813	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/815	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
1/827	Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolü Değişikliğinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
1/829	Türkiye Cumhuriyeti ile Ukrayna Arasında Hukukî Konularda Adli Yardımlaşma ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/830	Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Birleşik Devletleri Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Kullanımına İlişkin İşbirliği Anlaşması ve Eki Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/831	Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesinin Biyogüvenlik Kartagena Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/833	Türkiye Cumhuriyeti ile Filipinler Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/834	Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) Kuruluş Yasası ve Sözleşmesinde Değişiklik Yapan Kyoto ve Minneapolis Tam Yetkili Konferansları Sonuç Belgelerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/852	Nüfus Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı
1/853	Avrupa Peyzaj Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/855	Türkiye Cumhuriyeti ile İtalya Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

<u>Esas No.</u>	<u>Hükümsüz Sayılan Kanun Tasarılarının Adı :</u>
1/867	Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasında Ortak Sınırın Anti-Personel Mayınlardan Arındırılması ve Bunların Gelecekte Sınır Koruma Amacıyla Kullanılmaması İçin Bir İkili Rejim Tesis Edilmesi Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/868	Türkiye Cumhuriyeti ve Slovak Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/871	1990 Tarihli Petrol Kirliliğine Karşı Hazırlıklı Olma, Müdahale ve İşbirliği ile İlgili Uluslararası Sözleşme ve Eklerine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/872	Türkiye Cumhuriyeti ve Portekiz Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/877	Uydular Aracılığı ile Haberleşme Uluslararası Teşkilatı (INTELSAT) Anlaşmasının ve İşletme Anlaşmasında Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/881	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yugoslavya Federal Cumhuriyeti Federal Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/890	Tehlikeli Atıkların Sınırlanması ve Bertaraf Edilmesinin Kontrolüne İlişkin Basel Sözleşmesine Getirilen Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/894	Çocuk Haklarına Dair Sözleşmeye Ek Çocukların Silahlı Çatışmalara Dahil Olmaları Konusundaki İhtiyari Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Hakkında Kanun Tasarısı
1/909	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Arasında Ticaret Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/910	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gabon Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Genel Ticarî, Ekonomik, Kültürel ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/911	Türkiye Cumhuriyeti ile Slovenya Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/915	Biyoloji ve Tıbbın Uygulanması Bakımından İnsan Hakları ve İnsan Haysiyetinin Korunması Sözleşmesi: İnsan Hakları ve Biyotıp Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/916	Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı Statüsünün Bazı Maddelerinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/917	190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
1/918	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/924	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/925	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kosta Rika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/926	Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasasına Altıncı Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

<u>Esas No.</u>	<u>Hükümsüz Sayılan Kanun Tasarılarının Adı :</u>
1/929	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti Arasında Karşılıklı Kalite Güvence Hizmetlerine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/933	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yasadışı Göçmenlerin Geri Kabulüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna İlişkin Kanun Tasarısı
1/947	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Jamaika Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/954	Tüketiminin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
1/957	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Temsilcilik Binalarının İnşası İçin Karşılıklı Arsa Tahsisine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı
1/958	Türk Vatandaşlığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı
1/959	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/962	Türkiye Cumhuriyeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Arasında Doğal Afetlere Karşı Türk-Yunan Ortak Görev Gücü Kurulmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/964	Türkiye Cumhuriyeti ve Karayip Devletleri Birliği Arasında İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/967	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ankara'da 2 Mayıs 1966 Tarihinde İmzalanan Sivil Hava Ulaştırma Anlaşmasına Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/969	Avrupa Sınırtesi Televizyon Sözleşmesini Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/974	Anti-Personel Mayınların Kullanımının, Depolanmasının, Üretimimin ve Devredilmesinin Yasaklanması ve Bunların İmhası ile İlgili Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/977	Çocukların Korunması ve Ülkelerarası Evlat Edinme Konusunda İşbirliğine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı
1/982	Eşyanın Geçici İthalatına İlişkin İstanbul Sözleşmesine Katılmamızın Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı
1/983	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Hükümeti Arasında Uzayın Araştırma ve Kullanımı Konularında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı
1/984	Türkiye Cumhuriyeti ve Yemen Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/985	Türkiye Cumhuriyeti ve Makedonya Cumhuriyeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/989	Marka Kanunu Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/991	Endüstriyel Tasarımların Uluslararası Tesciline İlişkin Lahey Anlaşmasına Bağlı Cenevre Metnine Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/992	Ticaret Gemilerinde Çalışan Kaptanlar ve Gemi Zabıtabilerinin Mesleki Yeterliliklerinin Asgari İcaplarına İlişkin 53 Sayılı Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Hakkında Kanun Tasarısı
1/993	Gemi Adamlarının Hastalanması, Yaralanması ya da Ölümü Halinde Armatörün Sorumluluğuna İlişkin 55 Sayılı Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı

<u>Esas No.</u>	<u>Hükümsüz Sayılan Kanun Tasarılarının Adı :</u>
1/994	Gemilerde Mürettebat İçin İaşe ve Yemek Hizmetlerine İlişkin 68 Sayılı Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/995	Mürettebatın Gemide Barınmasına İlişkin 92 Sayılı Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/996	Gemi Adamlarının Sağlık Muayenesine İlişkin 73 Sayılı Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1006	Gemi Aşçılarının Meslekî Ehliyet Diplomalarına İlişkin 69 Sayılı Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
1/1007	İş Kazalarının Önlenmesine (Gemi Adamları) İlişkin 134 Sayılı Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1008	Gemi Adamlarının Ulusal Kimlik Kartlarına İlişkin 108 Sayılı Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1013	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sahil Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1014	Karadeniz'in Kirliliğe Karşı Korunması Komisyonunun Ayrıcalık ve Bağışıklıklarına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
1/1017	Gemi Adamlarının Sağlığının Korunması ve Tıbbî Bakımına İlişkin 164 Sayılı Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1018	Gemi Adamlarının Yıllık Ücretli İznine İlişkin 146 Sayılı Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
1/1019	Liman İşlerinde Sağlık ve Güvenliğe İlişkin 152 Sayılı Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
1/1020	Gemi Adamlarının Ülkelerine Geri Gönderilmesine İlişkin 166 Sayılı Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1022	Otobüs ve Otokarlarla Uluslararası Anzi Yolcu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1023	Türkiye Cumhuriyeti ve Hollanda Krallığı Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1026	Mürettebatın Gemide Barınmasına İlişkin (İlave Hükümler) 133 Sayılı Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
1/1027	Uzay Cisimlerinin Verdiği Zarardan Dolayı Uluslararası Sorumluluk Hakkında Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1028	Uzaya Fırlatılan Cisimlerin Tescili Sözleşmesine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1029	Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1033	Atlantik Ton Balıklarının Korunmasına İlişkin Uluslararası Sözleşme ve Nihai Senet, Atlantik Ton Balıkçılık İşletmeleri İstatistiklerinin Toplanmasına Dair Karar, Usul Kuralları ve Mafî Düzenlemelere Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
1/1038	Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna-Hersek Arasında Konsolosluk Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1039	Türkiye Cumhuriyeti ile Sudan Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1040	Hukukî veya Ticarî Konularda Yabancı Ülkelerde Delil Sağlanması Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

T.C.

Başbakanlık

23.7.2002

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-500/4062

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 20.6.2002 tarihinde kararlaştırılan “Uzay Cisimlerinin Verdiği Zarardan Dolayı Uluslararası Sorumluluk Hakkında Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

GEREKÇE

Uzayın barışçı amaçlarla kullanımı alanında önemli mesafe almış olan ülkemizin halihazırda dünya yörüngesinde üç uydusu bulunmaktadır. Önümüzdeki yıllarda 4 uydunun daha uzaya fırlatılması sözkonusu olup, bunlardan ilki, 2003 yılında yörüngeye oturtulacak olan TÜBİTAK-BİLTEN uzaktan algılama uydusudur.

Uydu kullanımı alanında ileri bir aşamaya gelmiş olan ülkemiz, bu alandaki uluslararası faaliyetleri ve hukuki sorumluluğu düzenleyen temel sözleşmelerden biri olan, 1 Eylül 1972 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunan Uzay Cisimlerinin Verdiği Zarardan Dolayı Uluslararası Sorumluluk Hakkında Sözleşmeye taraf değildir. Sözleşmenin akdedildiği dönemde uydusu bulunmayan ülkemizin uzayın barışçı amaçlarla kullanımına ilişkin sözleşmelere taraf olması pratikte bir önem ve ivedilik arzetmediğinden, bu Sözleşmeye de zamanında taraf olunmamıştır.

Halihazırda üç uydusu bulunan ve önümüzdeki yıllarda 4 uydusu daha yörüngeye yerleştirilecek olan ülkemiz, Uzay Cisimlerinin Verdiği Zarardan Dolayı Uluslararası Sorumluluk Hakkında Sözleşmeye taraf olmadığı için, uydularımıza, hava taşıtlarımıza, gerçek veya tüzel kişilerimize karşı uzay cisimlerinden kaynaklanan zarar oluşması halinde, uluslararası hukukî korumadan yoksun bulunmaktadır.

Uydularımızın, hava taşıtlarımızın, gerçek veya tüzel kişilerimizin uzay cisimlerinden kaynaklanan bir zarara uğraması halinde, bu zararın uluslararası sözleşmelerle belirlenmiş yol ve yöntemlerle tazmin edilebilmesi için Uzay Cisimlerinin Verdiği Zarardan Dolayı Uluslararası Sorumluluk Hakkında Sözleşmeye taraf olmamızda yarar görülmektedir.

Uzay Cisimlerinin Verdiği Zarardan Dolayı Uluslararası Sorumluluk Hakkında Sözleşmeye, imzalama ve onay yoluyla taraf olmak için Sözleşmede belirlenen süre geçmiş olduğu cihetle, bu Sözleşmeye katılım yoluyla taraf olmamız gerekmektedir.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu

16.4.2004

Esas No. : 1/513

Karar No. : 200

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Uzay Cisimlerinin Verdiği Zarardan Dolayı Uluslararası Sorumluluk Hakkında Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı Komisyonumuzun 15 Nisan 2004 tarihli 34 üncü toplantısında Dışişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı temsilcileri ile Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) Başkanlığı yetkililerinin katılmalarıyla görüşülmüştür.

Adı geçen Sözleşmeye taraf olmamız geçmişte bir önem ve ivedilik arzetmemekle birlikte, uzayın barışçı amaçlarla kullanımı alanında belli bir hassasiyete sahip ve uydu kullanımı alanında aşama kaydetmiş olan, halihazırda dünya yörüngesinde 3 uydusu bulunan, önümüzdeki yıllarda 4 uydunun daha uzaya fırlatılması söz konusu olan Ülkemiz uzay hukuku alanında yasal korumadan yoksun bulunmaktadır.

Ülkemizin, uzay cisimlerinden kaynaklanan zarar oluşması halinde, uluslararası hukuki korumadan yararlanabilmesi amacıyla, Komisyonumuzca Sözleşmeye taraf olunması benimsenmiş ve Tasarı aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Mehmet Dülger</i>	<i>Hüseyin Kansu</i>	<i>Eyyüp Sanay</i>
Antalya	İstanbul	Ankara
Kâtip	Üye	Üye
<i>A. Müfit Yetkin</i>	<i>Mehmet Özyol</i>	<i>Nur Doğan Topaloğlu</i>
Şanlıurfa	Adıyaman	Ankara
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Güner</i>	<i>Mustafa Dündar</i>	<i>V. Haşim Oral</i>
Bolu	Bursa	Denizli
Üye	Üye	Üye
<i>M. İhsan Arslan</i>	<i>Abdülbaki Türkoğlu</i>	<i>Mehmet Eraslan</i>
Diyarbakır	Elazığ	Hatay
Üye	Üye	Üye
<i>Halil Akyüz</i>	<i>Mehmet B. Denizolgun</i>	<i>Şükrü Mustafa Elekdağ</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Onur Öymen</i>	<i>Fikret Ünlü</i>	<i>Ufuk Özkan</i>
İstanbul	Karaman	Manisa
Üye	Üye	Üye
<i>Hasan Ören</i>	<i>Nihat Eri</i>	<i>Osman Seyfi</i>
Manisa	Mardin	Nevşehir
Üye	Üye	Üye
<i>Süleyman Gündüz</i>	<i>Öner Ergenç</i>	<i>Emin Koç</i>
Sakarya	Siirt	Yozgat

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**UZAY CİSİMLERİNİN VERDİĞİ ZARAR-
DAN DOLAYI ULUSLARARASI SORUM-
LULUK HAKKINDA SÖZLEŞMEYE KA-
TILMAMIZIN UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1. - “Uzay Cisimlerinin Verdiği Zarardan Dolayı Uluslararası Sorumluluk Hakkında Sözleşme”ye beyanda bulunulmak suretiyle katılmamız uygun bulunmuştur.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Bülent Ecevit

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

D. Bahçeli

Devlet Bakanı

K. Derviş

Devlet Bakanı V.

Prof. Dr. T. Toskay

Devlet Bakanı

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

H. Gemici

Devlet Bakanı V.

R. Önal

Adalet Bakanı

Prof. Dr. H. S. Türk

Dışişleri Bakanı

İ. Cem

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Prof. Dr. A. Akcan

Tarım ve Köyişleri Bakanı

Prof. Dr. H. Y. Gökçalp

En. ve Tab. Kay. Bakanı

Z. Çakan

Orman Bakanı

Prof. Dr. N. Çağan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. H. Özkan

Devlet Bakanı

Prof. Dr. T. Toskay

Devlet Bakanı V.

Prof. Dr. R. Mirzaoğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. R. Mirzaoğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. Üşenmez

Devlet Bakanı

Dr. R. Doğru

Millî Savunma Bakanı V.

Prof. Dr. Ş. Üşenmez

Maliye Bakanı

S. Oral

Sağlık Bakanı

Doç. Dr. O. Durmuş

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

Y. Okuyan

Kültür Bakanı

M. İ. Talay

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**UZAY CİSİMLERİNİN VERDİĞİ ZARAR-
DAN DOLAYI ULUSLARARASI SORUM-
LULUK HAKKINDA SÖZLEŞMEYE KA-
TILMAMIZIN UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1. - Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2 - Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. - Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

M. Keçeciler

Devlet Bakanı

N. Arseven

Devlet Bakanı

Dr. Y. Karakoyunlu

Devlet Bakanı

E. S. Gaydah

Devlet Bakanı

R. Önal

İçişleri Bakanı

R. K. Yücelen

Millî Eğitim Bakanı

M. Bostancıoğlu

Ulaştırma Bakanı

O. Yural

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. K. Tanrıkkulu

Turizm Bakanı

M. Taşar

Çevre Bakanı

F. AYTEKİN

UZAY CİSİMLERİNİN VERDİĞİ ZARARDAN DOLAYI ULUSLARARASI SORUMLULUK HAKKINDA SÖZLEŞME

Bu Sözleşme'ye Taraf Devletler,

Uzayın keşfini ve barışçı amaçlarla kullanımını geliştirmenin tüm insanlığın ortak çıkarına olduğunu kabul ederek,

Ay ve Diğer Gök Cisimleri Dahil, Uzayın Keşif ve Kullanılmasında Devletlerin Faaliyetlerini Yöneten İlkeler Hakkında Anlaşma'yı hatırlayarak,

Uzay cismi fırlatma faaliyetinde bulunan Devletler ve hükümetlerarası uluslararası kuruluşlarca alınacak tedbirlere rağmen, bu cisimlerin zarara sebebiyet vermelerinin ihtimal dahilinde olduğunu hesaba katarak,

Uzay cisimlerinin sebep olduğu zarardan dolayı sorumluluk hakkında etkin uluslararası kurallar ve usuller hazırlamanın ve özellikle, bu Sözleşme çerçevesinde zarar görenlere adil, tam ve zamanında tazminat ödenmesini sağlamanın gerekliliğini kabul ederek,

Bu kurallar ve usullerin tesisinin, uzayın barışçı amaçlarla kullanılması ve araştırılması konusundaki uluslararası işbirliğini kuvvetlendirdiğine inanarak,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır.

Madde I

Bu Sözleşme'de yer alan:

a) "Zarar" terimi insan hayatı kaybı, yaralanmalar ve insan sağlığına verilen diğer zararları veya devlet malları ile hükmi şahıslar ve hükümetlerarası kuruluşların mallarının kaybı ile bu mallara verilen zararları,

b) "Fırlatma" terimi, fırlatma teşebbüsünü de içerir.

c) "Fırlatan Devlet" terimi,

i - Bir uzay cismini fırlatan veya fırlattıran devleti,

ii - Ülkesinden veya tesislerinden uzay cismi fırlatılan devleti,

d) "Uzay Cismi" terimi, bir uzay cismini meydana getiren kısımlarla, fırlatma aracı ve onu oluşturan kısımları içerir.

Madde II

Fırlatan Devlet, kendi uzay cisminin yeryüzünde ve uçuş halindeki uçaklara verdiği zararlardan dolayı tazminat ödenmesinden mutlak olarak sorumlu olacaktır.

Madde III

Yeryüzünden başka bir yerde, bir Fırlatan Devletin uzay cismine veya uzay cismi içinde bulunan insanlara veya mallara, başka uzay cismi tarafından verilen zararlarda, zarar veren uzay cismini fırlatan Devlet, zarar ancak kendisinin ve hareketlerinden sorumlu olduğu kişilerin herhangi bir kusurundan kaynaklanmıyorsa sorumlu olur.

Madde IV

1- Yeryüzünden başka bir yerde, bir Fırlatan Devletin uzay cismine veya uzay cisminin içinde bulunan insanlar ve mallara, başka bir Devlet uzay cismi tarafından verilen zararlarda ve bu zarar nedeniyle bu üçüncü Devlete veya üçüncü Devletin hakiki ve hükmi şahıslarına zarar verilmesi halinde, ilk iki Devlet, üçüncü Devlete karşı, aşağıda belirtilen sınırlar içinde müştereken ve müteselsilen sorumlu olacaktır:

a) Üçüncü Devlete yeryüzünde ve üçüncü Devletin uçuş halindeki uçağına zarar verilmesi halinde, bu iki Devletin üçüncü Devlete karşı sorumlulukları mutlaktır.

b) Eğer bir üçüncü Devletin uzay cismine veya uzay cisminin içinde bulunan insanlar ve mallara yeryüzünden başka bir yerde zarar verilmişse, bu iki Devletin üçüncü Devlete karşı sorumlulukları her birinin veya her birinin hareketlerinden sorumlu oldukları kişilerin kusuruna dayanır.

2- Bu maddenin birinci fıkrasında müşterek ve müteselsil sorumluluğun öngörüldüğü tüm durumlarda, verilen zarardan dolayı tazminat yükümlülüğü ilk iki Devlet arasında kusurlu oldukları oranda paylaşılacaktır. Bu Devletlerden her birinin kusurunun ne kadar olduğu belirlenemezse, tazminat yükü eşit olarak paylaşılır. Bu paylaşım, üçüncü Devletin, müştereken ve müteselsilen

sorumlu olan fırlatan Devletlerden herhangi birisinden veya fırlatan Devletlerin tümünden Sözleşme'de öngörülen tazminatın tamamını istemesine engel teşkil etmeyecektir.

Madde V

1- İki veya daha çok Devlet bir uzay cismini birlikte fırlatırlarsa, bundan doğan tüm zararlar dan müştereken ve müteselsilen sorumlu olacaklardır.

2- Zaran tazmin eden bir Fırlatan Devletin, ortak fırlatmada yer alan diğer katılımcı Devletlere karşı rücu hakkı vardır. Ortak fırlatmaya katılan Devletler müştereken ve müteselsilen sorumlu oldukları mali yükün paylaşımına ilişkin anlaşma yapabilirler. Bu anlaşmalar, zarar gören bir Devletin, müştereken ve müteselsilen sorumlu olan Fırlatan Devletlerin birisinden veya hepsinden, işbu Sözleşme'de öngörülen tazminatı talep etme hakkına halel getirmeyecektir.

3- Toprakları veya tesisleri uzay cisminin fırlatılmasında kullanılan bir Devlet, ortak fırlatmaya katılmış sayılır.

Madde VI

1- Bu maddenin 2. fıkraya hükmü saklı kalmak kaydıyla, Fırlatan Devlet, zararın tamamının veya bir kısmının, talep eden Devletin, bu Devletin temsil ettiği hakiki veya hükmi şahısların ağır ihmali sonucu veya zarar verme kasdı ile yapılmış bir eylem veya eksik işleminden meydana geldiğini ispat ettiği ölçüde mutlak sorumluluktan kurtulur.

2- Zararın, Fırlatan Devletin, özellikle Birleşmiş Milletler Şartı ile Ay ve Diğer Gök Cisimleri Dahil, Uzayın Keşif ve Kullanılmasında Devletlerin Faaliyetlerini Yöneten ilkeler Hakkında Anlaşma da dahil olmak üzere, uluslararası hukuka uygun olmayan bir faaliyetinden ileri geldiği durumlarda Fırlatan Devlet hiçbir şekilde sorumluluktan kurtulamaz.

Madde VII

Fırlatan Devletin uzay cisminin sebep olduğu zararlarda, işbu Sözleşme hükümleri,

a) Fırlatan Devletin vatandaşlarına uygulanmayacaktır;

b) Fırlatma anından sonra veya uzay cisminin düşmesine kadar olan zaman içerisinde uzay cisminin çalıştırılması işlemlerine katılan yabancı ülke vatandaşlarına veya Fırlatan Devletin daveti üzerine, uzay cisminin fırlatılması ve geri dönmesine tahsis edilen alanın çok yakınında bulunan yabancı ülke vatandaşlarına uygulanmaz.

Madde VIII

1- Zarara uğrayan veya hakiki veya hükmi şahısları zarar gören bir Devlet, bu zarardan dolayı Fırlatan Devlete tazminat talebinde bulunabilir.

2- Eğer uyrukluğunda buldukları Devlet tazminat talebinde bulunmazsa, başka bir Devlet, topraklarında bulunan hakiki ve hükmi şahısların gördükleri zarar nedeniyle, Fırlatan Devlettten tazminat talebinde bulunabilir.

3- Eğer ne uyrukluğunda buldukları Devlet ne de toprakları üzerinde zarar meydana gelen Devlet tazminat talebinde bulunmaz veya bu yöndeki talebini belirten bir bildirimde bulunmazsa, başka bir Devlet, toprakları üzerinde devamlı oturan kişilerin uğradıkları zarar nedeniyle Fırlatan Devlettten tazminat talebinde bulunabilir.

Madde IX

Fırlatan Devlettten tazminat talebi, diplomatik kanallardan yapılacaktır. Fırlatan ilgili Devletle diplomatik ilişkisi bulunmayan her Devlet, bir üçüncü Devlete, tazminat talebinde bulunması ve Fırlatan Devlet nezdinde bu Sözleşme'den doğan menfaatlerini koruması için talepte bulunabilir. Talep eden Devlet, kendisinin ve Fırlatan Devletin, Birleşmiş Milletler üyesi olmaları kaydıyla, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri aracılığı ile de talepte bulunabilir.

Madde X

1- Fırlatan Devlettten, tazminat talebi zararın meydana gelmesinden veya sorumlu olan Fırlatan Devletin belirlenmesinden itibaren bir yıl içinde yapılabilir.

2- Eğer bir Devlet, zararın meydana geldiğinden haberdar değilse veya sorumlu Fırlatan Devleti tespit edememişse, sözkonusu fiilleri öğrendiği tarihten itibaren bir yıl içinde talebi kabul olunur. Ancak, hiçbir durumda, bu süre, sözkonusu Devletin gerekli özeni göstermesi halinde fiil-lerden haberdar olabileceği tarihten itibaren bir yılı geçemez.

3- Bu maddenin 1. ve 2. fıkralarında belirtilen süreler zararın kapsamının tam olarak bilinmediği durumlarda da uygulanır. Ancak böyle bir durumda, Talep Eden Devletin belirlenen tarihin ötesinde, zararın boyutlarının kesin olarak belirlendiği andan itibaren bir yıllık sürenin bitimine kadar, talebini yeniden gözden geçirme ve ek belgeleri sunma hakkı vardır.

Madde XI

1- Bu Sözleşme dolayısıyla Fırlatan Devlete sunulacak tazminat talebi, Talep Eden Devlete, menfaatlerini temsil ettiği hakiki veya hükmi şahıslara açık olan iç hukuk yollarının önceden tüketilmesini gerektirmez.

2- İşbu Sözleşme'nin hiç bir hükmü bir devletin veya temsil edebileceği hakiki veya hükmi şahısların, Fırlatan Devletin adli veya idari mahkemelerine veya kurumlarına, bu Sözleşme dolayısıyla başvuru yapmalarına engel teşkil etmez. Ancak, bir Devlet, Fırlatan Devletin adli veya idari makamları nezdinde takip konusu yaptığı veya ilgili taraf Devletleri bağlayan diğer bir uluslararası Sözleşmenin uygulanması çerçevesinde daha önce tazminat talebinde bulunduğu zararlar için bu Sözleşme'ye göre ayrıca tazminat talebinde bulunamaz.

Madde XII

Fırlatan Devletin, bu Sözleşme dolayısıyla, zarar için ödemek zorunda olacağı tazminat miktarı, zarar gören hakiki veya hükmi şahısların, Devlet veya Uluslararası Kuruluşların, eğer zarar meydana gelmeseydi elde edebilecekleri çıkarları ihya edecek şekilde, uluslararası hukuk ile adalet ve hakkaniyet ilkelerine uygun olarak, tespit edilir.

Madde XIII

Talep Eden Devlet ile bu Sözleşme dolayısıyla tazminat ödemek zorunda olan Devletin başka bir tazminat biçimi kararlaştırmadıkları hallerde, tazminat tutarı, Talep Eden Devletin parasıyla veya bu Devletin talebi üzerine, tazminatı ödemek zorunda olan devletin parasıyla ödenir.

Madde XIV

Eğer Talep Eden Devletin Fırlatan Devlete, talebine dayanak oluşturan belgeleri sunduğunu bildirdiği tarihten itibaren bir yıl içinde IX. madde uyarınca tazminat talebi diplomatik görüşmeler yolu ile bir sonuca bağlanmazsa, taraflardan herhangi birinin talebi üzerine, ilgili taraflar Zarar Komisyonu kurarlar.

Madde XV

1- Zarar Komisyonu üç üyeden oluşur. Bir üye Talep Eden Devlet tarafından, bir üye Fırlatan Devlet tarafından ve Başkan olacak üçüncü üye de her iki tarafın ortak mutabakatı ile belirlenir. Her iki taraf, Zarar Komisyonu kurulması talebinin yapılmasından itibaren iki ay içinde, üye belirleme işlemini gerçekleştirir.

2- Komisyon'un kurulması talebinden itibaren dört ay içinde Başkan seçimi konusunda mutabakat sağlanamazsa, taraflardan biri Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nden iki aylık ek süre içinde bir Başkan tayin etmesini isteyebilir.

Madde XVI

1- Eğer taraflardan biri, öngörülen süre içinde üye belirleme işlemini gerçekleştirmezse, diğer tarafın talebi ile Başkan, tek başına Zarar Komisyonu'nu oluşturur.

2- Eğer herhangi bir nedenle Komisyon üyeliklerinde boşalma olursa, üye belirlenmesi için başlangıçta benimsenmiş olan usul takip edilerek bu boşluk giderilir.

3- Komisyon kendi usul kurallarını belirler.

4- Komisyon toplanma yer veya yerleri ile diğer bütün idari konuları belirler.

5- Komisyon'un tek üye ile karar verdiği durumlar hariç olmak üzere, Komisyon'un tüm karar ve hükümleri oy çokluğuyla alınır.

Madde XVII

Zarar Komisyonu'nun oluşumu, iki veya daha çok sayıda Talep Eden Devletin veya iki veya daha çok Fırlatan Devletin Komisyon önündeki bir işleme birlikte taraf olması nedeniyle genişletilemez. Böyle bir işleme taraf olan Talep Eden Devletler, Talep Eden bir tek Devlet var olması halinde aynı şekil ve şartlarda, ortaklaşa olarak bir Komisyon üyesi tayin ederler. Eğer böyle bir prosedüre iki veya daha çok sayıda Fırlatan Devlet taraf ise, ortaklaşa olarak aynı yöntemle bir

Komisyon üyesi tayin ederler. Eger Talep Eden veya Fırlatan Devletler öngörülen süre içerisinde bu tayini gerçekleştirmezlerse, Başkan tek başına Komisyonu oluşturur.

Madde XVIII

Zarar Komisyonu, tazminat talebinin haklılığı ve gerekiyorsa tazminat miktarı üzerinde karar verir.

Madde XIX

1- Zarar Komisyonu XII. madde hükümleri çerçevesinde hareket eder.

2- Komisyon'un kararları, taraflar aksini kararlaştırmadıkları takdirde, nihai ve bağlayıcıdır. Aksi takdirde Komisyon, tarafların iyi niyetle inceleyecekleri nihai ve tavsiye niteliğinde bir tazminata hükmedecektir. Komisyon, kararının veya tazminat hükmünün gerekçelerini belirtecektir.

3- Komisyon, mümkün olan en kısa sürede, kuruluşundan itibaren en geç bir yıl içerisinde, bu sürenin uzatılmasının Komisyon tarafından gerekli görülmemesi koşuluyla, kararını veya tazminat hükmünü verir.

4- Komisyon karar veya tazminat hükmünü kamuya açıklar. Kararının veya tazminat hükmünün onaylı birer örneğini tarafların her birine ve Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne verir.

Madde XX

Komisyon tarafından aksi kararlaştırılmadıkça, Zarar Komisyonu'nun masrafları taraflar arasında eşit olarak paylaşılır.

Madde XXI

Bir uzay cisminin neden olduğu zarar, insan hayatını büyük ölçüde tehlikeye atar veya halkın yaşam şartları ve hayati merkezlerinin çalışmasını ağır bir şekilde engellerse, özellikle Fırlatan Devlet olmak üzere, taraf devletler, talep etmesi halinde zarar gören Devlete uygun ve süratli bir şekilde yardımda bulunma imkânlarını incelerler. Ancak bu maddedeki hiçbir hüküm, Taraf Devletlerin Sözleşme'den doğan hak ve yükümlülüklerine halel getirmez.

Madde XXII

1- XXIV. ve XXVII. maddeler arasında kalan maddeler hariç olmak üzere, bu Sözleşme'de Devletlere yapılan atıflar, uzay faaliyetlerinde bulunan her uluslararası hükümetlerarası kuruluşa, bu kuruluşun Sözleşme'den doğan hak ve yükümlülükleri kabul ettiğini bildirmesi ve kuruluşa üye devletlerin çoğunluğunun bu Sözleşme'ye ve Ay ve Diğer Gök Cisimleri Dahil, Uzayın Keşif ve Kullanılmasında Devletlerin Faaliyetlerini Yöneten İlkeler Hakkında Anlaşma'ya taraf olması halinde uygulanır.

2- Böyle bir kuruluşa üye ve bu Sözleşme'ye taraf olan Devletler, kuruluşun bir önceki fıkraya uygun olarak bir bildirim yapmasını temin amacıyla her türlü uygun tedbirleri alırlar.

3- Bir uluslararası hükümetlerarası kuruluşun, bu Sözleşme hükümleri çerçevesinde zarardan sorumlu olması halinde, bu kuruluş ve kuruluşun bu Sözleşme'ye taraf olan üyeleri müştereken ve müteselsilen sorumludurlar. Ancak,

a) Böyle bir zarardan doğan tazminat talepleri ilk önce kuruluşa sunulmalıdır.

b) Kuruluşun, bu tür bir zarara karşılık olarak, belirlenen veya kararlaştırılan tazminat miktarını 6 ay içerisinde ödememesi halinde, Talep Eden Devlet, bu miktarın ödenmesi için, bu Sözleşme'ye taraf Devletlerin sorumluluğunu öne sürebilir.

4- Bu maddenin 1. fıkrası uyarınca beyanda bulunan bir kuruluşun uğradığı zararın bu Sözleşme hükümlerine göre tazmin edilmesi için yapılacak talebin, bu Sözleşme'ye taraf olan kuruluşa üye bir Devlet tarafından yapılması gerekir.

Madde XXIII

1- Bu Sözleşme hükümleri Taraf Devletler arasındaki ilişkilerde yürürlükte olan diğer uluslararası sözleşmeleri etkilemez.

2- Bu Sözleşme'nin hiçbir hükmü, Devletlerin, bu Sözleşme hükümlerini teyit eden, tamamlayan veya geliştiren uluslararası anlaşmaları yapmalarını engellemez.

Madde XXIV

1- Bu Sözleşme, bütün Devletlerin imzasına açıktır. Bu Sözleşme'yi, bu maddenin 3. fıkrası uyarınca yürürlüğe girmesinden önce imzalamamış olan her Devlet, her zaman ona katılabilir.

2- Bu Sözleşme, imzalayan Devletlerin onayına tâbi olacaktır. Onay ve katılım belgeleri, Saklayıcı Hükümetler olarak belirlenen Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği, Kuzey İrlanda ve Büyük Britanya Birleşik Krallığı ve Amerika Birleşik Devletleri Hükümetlerine tevdi edilecektir.

3- Bu Sözleşme, beşinci onay belgesinin tevdi edilmesi ile yürürlüğe girecektir.

4- Bu Sözleşme'nin yürürlüğe girmesinden sonra onay veya katılım belgelerini tevdi eden Devletler için Sözleşme, sözkonusu onay veya katılım belgelerinin tevdi edildiği tarih itibariyle yürürlüğe girecektir.

5- Saklayıcı Hükümetler, bu Sözleşme'yi imzalayan veya bu Sözleşme'ye katılan devletleri, Sözleşme'yle ilgili her imza tarihi, onay veya katılım belgelerinin tevdi tarihi, yürürlüğe giriş tarihi ve diğer bildirimler konusunda derhal bilgilendirir.

6- Bu Sözleşme, Saklayıcı Hükümetler tarafından, Birleşmiş Milletler Şartı'nın 102. maddesi uyarınca tescil ettirilir.

Madde XXV

Bu Sözleşme'ye Taraf her Devlet, Sözleşme'de değişiklik yapılmasını önerebilir. Bu değişiklikler, bunları kabul eden Sözleşme'ye Taraf her Devlet bakımından Sözleşme'ye taraf devletlerin çoğunluğunca kabul edildikleri an, daha sonra Sözleşme'ye Taraf diğer Devletlerin her biri bakımından, kabul edildikleri tarihte yürürlüğe girer.

Madde XXVI

Bu Sözleşme'nin yürürlüğe girmesinden on yıl sonra, Sözleşme'nin geçen zaman içindeki uygulaması dikkate alınarak, Sözleşme'de değişiklik yapılmasının gerekli olup olmadığını inceleyebilmek amacıyla, Sözleşme'nin gözden geçirilmesi hususu, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun geçici gündemine alınacaktır. Bununla beraber, Sözleşme'nin beş yıl yürürlükte kalmasından sonra herhangi bir tarihte, Taraf Devletlerin üçte birinin teklifi ve Taraf Devletlerin çoğunluğunun mutabakatı ile bu Sözleşme'nin gözden geçirilmesi için bir konferans düzenlenecektir.

Madde XXVII

Bu Sözleşme'ye Taraf her Devlet, Sözleşme'nin yürürlüğe girmesinden bir yıl sonra Saklayıcı Hükümlere yapacağı yazılı bir bildirim ile Sözleşme'den çekildiğini bildirebilir. Böyle bir çekilme, bu bildirim alındığı tarihten bir yıl sonra yürürlüğe girer.

Madde XXVIII

Çince, İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca metinleri aynı şekilde geçerli olan bu Sözleşme, Saklayıcı Hükümetlerin arşivinde saklanır. Bu Sözleşmenin usulüne uygun olarak tasdik edilmiş örnekleri, Saklayıcı Hükümetler tarafından, taraf olan ve katılan Devletlere iletilecektir. Sözleşme'nin onaylanmış örnekleri Saklayıcı Hükümetler tarafından bu Sözleşme'yi imzalayan veya katılan Devletlere gönderilir.

Yukarıdaki hususları tasdiklen, usulüne uygun şekilde yetkili kılınmış, aşağıda imzası bulunan kişiler bu Sözleşme'yi imzalamışlardır.

Londra, Moskova ve Vaşington'da Yirmidokuz Mart Bindokuzyüzyetmişiki tarihinde, üç nüsha olarak düzenlenmiştir.

BEYAN

Uzay Cisimlerinin Verdiği Zarardan Dolayı Uluslararası Sorumluluk Hakkında Sözleşme'ye katılım sırasında Türkiye Cumhuriyeti tarafından yapılan beyanın metni

Türkiye Cumhuriyeti, işbu Sözleşme'nin hükümlerini yalnızca diplomatik ilişkisi bulunan Taraf Devletlere karşı uygulayacağını beyan eder.

